

Region Midtjyllands langfristede gæld inkl. leasing i perioden 2023-2026

Dato: 11-08-2022

Rasmus Therkelsen

7841 0413

rasthe@rm.dk

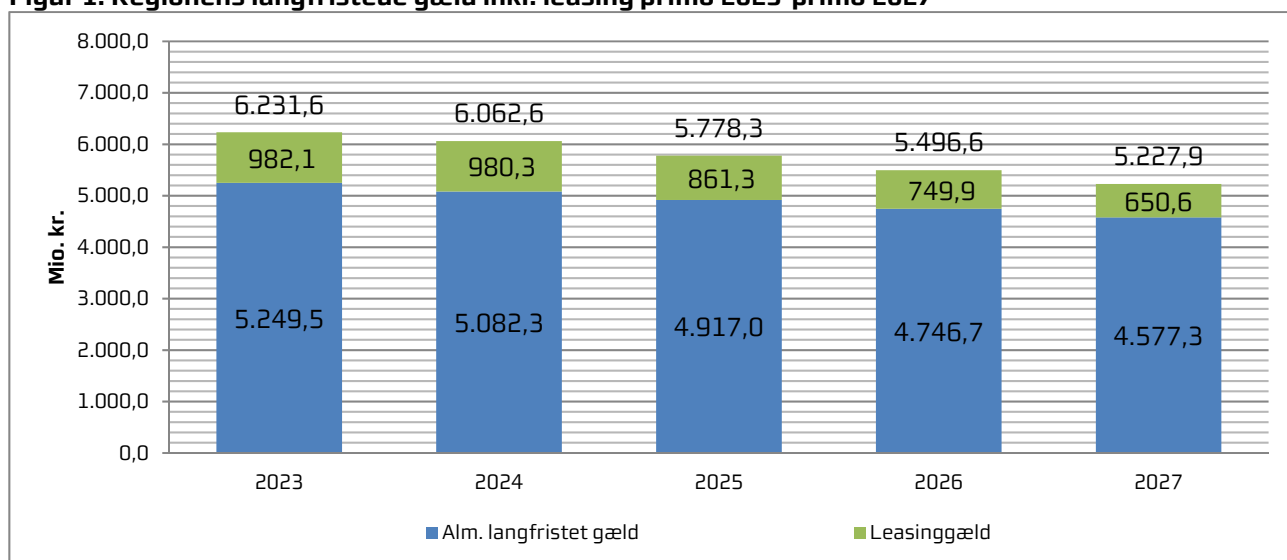
1 Indledning

Der bliver hvert år ved budgetlægningen lavet et notat, som redegør for regionens langfristede gæld og nettorenteudgifter. Indeværende notat redegør dels for regionens langfristede gæld og nettorenteudgifter og dels for regionens leasingforpligtelse og leasingydelser i perioden 2023-2026.

Region Midtjylland forventer ved indgangen til 2023 at have en samlet langfristet gæld på 6.231,6 mio. kr. Gælden består af alm. langfristet for 5.249,5 mio. kr. og leasinggæld for 982,1 mio. kr.

Den samlede langfristede gæld forventes at falde med 1.003,7 mio. kr. i perioden 2023-2026 og vil ved udgangen af 2026 udgøre 5.227,9 mio. kr., jf. figur 1. Faldet kommer af, at regionen betaler mere i ordinære afdrag på eksisterende lån og leasingaftaler end, der bliver optaget ny gæld i perioden.

Figur 1. Regionens langfristede gæld inkl. leasing primo 2023-primo 2027

Regionens almindelige langfristede gæld vil primo 2023 være på 5.249,5,0 mio. kr.¹, og den almindelige langfristede gæld vil falde til 4.577,3 mio. kr. ved udgangen af 2026. Regionens leasingforpligtelse primo 2023 vil være på 982,1 mio. kr. og forventeligt falde til 650,6 mio. kr. ved udgangen af 2026.

På baggrund af den langfristede gæld er nettorenteudgifterne beregnet til 70,0 mio. kr. i 2023, når der er indregnet at renterne kan stige med ca. 2,5 %-point i forhold til renteniveauet i maj 2022. Nettorenterne forventes at holde dette niveau frem til 2026, hvor de forventede nettorenteudgifter er beregnet til 71,3 mio. kr. Udviklingen afspejler, at der i overslagsårene ikke er indregnet yderligere rentestigninger, idet der er betydelig usikkerhed omkring renteutviklingen så langt frem. Det antages dog, at eventuelle rentestigninger vil ske i et langsommere tempo i overslagsårene, og at en yderligere stigning i renten vil resultere i en tilsvarende stigning i renteindtægterne fra regionens obligationsbeholdninger. De centrale leasingydelser forventes at blive på 63,7 mio. kr. i 2023 og falde til 56,0 mio. kr. i 2026.

¹ Den almindelige langfristede gæld består af regionens gæld vedr. lån i Kommunekredit, som dækker over ordinære lån på 4.820,3 mio. kr. og lån vedr. kvalitetsfundsprojekterne på 190,5 mio. kr., gæld vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst og gælden vedrørende udskudt skat på 233,4 mio. kr., som er rente- og afdragsfri. Gælden til selvejende institutioner med driftsoverenskomst vedrører en gældsforpligtelse vedr. feriepenge og udgør primo 2023 5,3 mio. kr.

Tabel 1. Regionens nettorenteudgifter og centrale leasingydelser 2023-2026

Mio. kr.	Budget	Budgetoverslagsår		
	2023	2024	2025	2026
Nettorenteudgifter	70,0	71,9	72,1	71,3
Centrale leasingydelser	63,7	68,3	62,5	56,0

I indeværende notat bliver udviklingen i regionens langfristede gæld beskrevet. Beskrivelsen er opdelt i et afsnit om den langfristede gæld ekskl. leasing og gæld til selvejende institutioner og et afsnit om leasingforpligtelsen og leasingydelserne.

2 Langfristet gæld ekskl. leasing og gæld til selvejende institutioner

Region Midtjylland vil ved indgangen til 2023 have en langfristet gæld ekskl. leasing på 5.249,5 mio. kr. Regionens langfristede gæld består primo 2023 af en gæld hos Kommunekredit for 5.010,8 mio. kr., som kan deles op i ordinær gæld på 4.820,3 mio. kr. og gæld til kvalitetsfondsprojekterne på 190,5 mio. kr. Derudover har regionen øvrig langfristet gæld bestående af gæld vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst på 5,3 mio. kr. og gæld vedrørende udskudt skat på 233,4 mio. kr., som er rente- og afdragsfri, jf. tabel 2.

Den langfristede gæld vil ultimo 2023 være faldet til 5.082,3 mio. kr., når det er forudsat, at regionen betaler afdrag for 333,9 mio. kr. og hjemtager lån på 166,7 mio. kr. til refinansiering af afdrag. Af dette består 333,3 mio. kr. af afdrag på lån hos Kommunekredit og 0,6 mio. kr. er vedrørende gæld vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst.

Tabel 2. Forventet langfristet gæld, nye lån og afdrag i mio. kr. i perioden 2023-2026

Mio. kr.	Budget	Budgetoverslagsår			I alt
	2023	2024	2025	2026	
Lån ved Kommunekredit vedr. kvalitetsfondsprojekterne, primo	4.820,3	4.680,3	4.542,3	4.399,5	
Lån ved Kommunekredit vedr. kvalitetsfondsprojekterne, primo	190,5	163,8	137,1	110,2	
Gæld vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst	5,3	4,7	4,1	3,5	
Udskudt skat	233,4	233,4	233,4	233,4	
Langfristet gæld, primo	5.249,5	5.082,3	4.916,9	4.746,6	
Nye lån i alt	166,6	164,7	169,7	168,7	669,8
Afdrag på ordinær gæld	306,6	302,7	312,6	321,6	1.243,4
Afdrag på gæld kvalitetsfondsprojekterne	26,7	26,7	26,9	15,9	
Afdrag på gæld vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst	0,6	0,6	0,6	0,6	
Afdrag i alt	333,9	330,1	340,0	338,1	1.342,0
Langfristet gæld, ultimo	5.082,3	4.916,9	4.746,6	4.577,3	

I perioden 2023-2026 vil regionens langfristede gæld udvikle sig fra at være på 5.249,5mio. kr. primo 2023 til at falde til 4.577,3 mio. kr. ultimo 2026. Den samlede gæld vil blive konsolideret med 672,2 mio. kr., hvilket dækker over betalte afdrag for 1.342,0 mio. kr., og optagelse af nye lån til refinansiering af afdrag for 669,9 mio. kr. Alle regionens nye lån er forudsat optaget som 25-årige serielån med fast rente. På tidspunktet for låneoptagelsen vil

administrationen genvurdere rentebindingen på lånet. Vurderingen vil afhænge af det aktuelle renteniveau og den ønskede fordeling mellem fast og variabelt forrentede lån i regionens låneportefølje. De årlige afdrag på regionens lån vil stige svagt, og være på 333,9 mio. kr. i 2023 og på 338,1 mio. kr. i 2026. Det er forudsat, at regionen i perioden 2023-26 får dispensation til at optage lån til refinansiering af afdrag, svarende til halvdelen af regionens afdrag på lån ved Kommunekredit.

Region Midtjylland vil primo 2023 have gæld til kvalitetsfondsprojekterne for i alt 190,5 mio. kr. Regionen har løbende anvendt nettosalgsindtægter fra regionens frasolgte matrikler til at nedbringe gælden vedr. kvalitetsfondsprojekterne. Der kommer ikke yderligere salgsindtægter fra salg af matrikler relateret til kvalitetsfondsprojekterne. Den resterende gæld vil i stedet løbende blive nedbragt i forbindelse med betalingen af ordinære afdrag på lånene. Ultimo 2026 vil regionens gæld vedr. kvalitetsfondsprojekterne være på 94,3 mio. kr.

Region Midtjylland optog i 2021 gæld vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst på 5,9 mio. kr. i regnskabet. Gælden vedrører en feriepengeforpligtelse og ventes at blive afdraget lineært over ti år med 0,6 mio. kr. om året. Det ventes derfor at gælden vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst er på 5,3 mio. kr. ved indgangen til 2023, mens den ultimo 2026 ventes at være faldet til 2,9 mio. kr.

Tabel 3 viser regionernes relative gæld i forhold til indbyggertallet pr. 1/1 2022. Region Midtjyllands gæld pr. indbygger er ultimo 2021 på 4.155 kr./indbygger, imod 4.404 kr./indbygger primo 2021. Dette er et fald på 249 kr./indbygger. Gennemsnittet for alle regioner er steget i løbet af 2021 og er ultimo 2021 på 4.305 kr./indbygger. Dermed ligger Region Midtjyllands gæld ultimo 2021 under gennemsnittet for regionerne. Udviklingen kan tilskrives, at Region Midtjylland har nedbragt langt størstedelen af gælden til kvalitetsfondsprojekterne. De øvrige regioner er ikke så langt fremme i deres projekter og derfor er regionens gæld i forhold til befolkningstallet faldet, mens det har været stigende for flere af de øvrige regioner.

Tabel 3. Langfristet gæld pr indbygger (ekskl. leasing) primo 2021 og ultimo 2021

	Region Hovedstaden	Region Sjælland	Region Syddanmark	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Gennemsnit
Gæld pr. indbygger primo 2021	3.606	4.545	3.243	4.404	5.220	4.204
Gæld pr. indbygger ultimo 2021	3.684	5.084	3.573	4.155	5.031	4.305

Kilde: Tal for langfristet gæld i 2021 og befolkningstallet pr. 1/1 2022 er hentet fra Danmarks Statistik

2.1 Regionens nettorenteudgifter og rentefølsomhed

Der er en forventning om, at 30 % af regionens langfristede gæld på 5.010,8 mio. kr.² primo 2023 er med variabel rente og 70 % er med fast rente, jf. tabel 4.

Tabel 4. Den politisk fastsatte ramme for gældsplejen og den forventede fordeling primo 2022

Rentetype	Politisk fastsat ramme: Andel af gælden skal minimum være på	Politisk fastsat ramme: Andel af gælden skal maksimum være på	Den forventede fordeling af gælden primo 2023
Variabel rente	25 %	75 %	30%
Fast rente	25 %	75 %	70 %

² Der er tale om den ordinære langfristede gæld og gælden til kvalitetsfondsprojekterne.

Den forventede fordeling primo 2023 opfylder den finansielle politik, hvor andelen af lån med fast rente skal udgøre mellem 25 % og 75 % af gælden, og andelen af lån med variabel rente må udgøre mellem 25 % og 75 % af gælden. I de seneste år er andelen af regionens gæld med fast rente steget. Denne strategi er valgt, da renteniveauet har været historisk lavt og det derfor har været muligt at sikre en lav forrentning på de optagne lån langt ud i fremtiden. Kommende låneoptag vil blive optaget ud fra en betragtning om, at den nuværende fordeling af gælden er den mest optimale også i de kommende år.

I budget 2023 er indarbejdet en forventning om, at regionens renteudgifter udgør 95 mio. kr. Renteniveauet i maj 2022 svarer til en gennemsnitlig rente på regionens variabelt forrentede lån på -0,1 %. Der er meget der taler for, at renterne stiger de kommende år, og forventningen i markedet er, at renterne ultimo 2023 ligger 2,5 %-point højere end det nuværende niveau. På den baggrund er det i budget 2023 forudsat, at den gennemsnitlige rente på regionens variabelt forrentede lån er på ca. 2,4 %. Den gennemsnitlige rente på de fastforrentede lån ventes at være på 1,58 %.

Tabel 5 viser rentefølsomheden på forskellige ændringer til renteniveauet i maj 2022. Det ses, at stigende renter på 2,5 %-point i forhold til renteniveauet i maj 2022, svarer til en stigning i renteudgifterne på ca. 40 mio. kr. i 2023.

Tabel 5 Rentefølsomhed ved ændring i den gennemsnitlige variable rente (1)

	Budget	Budgetoverslagsår			
Renteudgifter i mio. kr.	2023	2024	2025	2026	
Ved gennemsnitlig variabel rente på -0,1%, maj 2022	54,9	57,6	61,0	63,3	
Renteændring på 0,50 procent point (gns. var. rente på 0,40%)	62,7	65,2	68,0	69,7	
Renteændring på 1,0 procent point (gns. var. rente på 0,90 %)	70,5	72,9	75,0	76,1	
Renteændring på 1,5 procent point (gns. var. rente på 1,40%)	78,2	80,5	82,0	82,5	
Renteændring på 2,0 procent point (gns. var. rente på 1,9 %)	86,0	88,1	89,0	88,9	
Renteændring på 2,5 procent point (gns. var. rente på 2,4 %)	95,0	96,9	97,1	96,3	
Renteændring på 3,0 procent point (gns. var. rente på 2,9%)	101,6	103,3	103,0	101,6	
Renteændring på 3,5 procent point (gns. var. rente på 3,4 %)	109,3	110,9	110,0	108,0	
Renteændring på 4,0 procent point (gns. var. rente på 3,9%)	117,1	118,6	117,0	114,4	

(1) Renteudgifterne i tabellen er ekskl. renter til lån vedr. leasing. Renteændringen er i forhold til renteniveauet maj 2022

I forslaget til budgettet for 2023 er der indarbejdet en forudsætning om, at regionen sammenlagt får en renteindtægt på 25,0 mio. kr.

Med en forudsætning om renteudgifter på 95,0 mio. kr. og renteindtægter på 25,0 mio. kr. bliver regionens nettorenteudgifter på 70,0 mio. kr. i 2023. Nettorenteudgifterne bliver fordelt på de tre finansieringskredsløb i Region Midtjylland, jf. tabel 6.

Tabel 6. Fordeling af nettorenteudgifter i 2022

Mio. kr.	Beløb til fordeling	Sundhed	Social og Special und.	Regional udvikling	I alt
Nettorenteudgifter	70,0	60,6	8,2	1,1	70,0
Fordeling af nettorenter i 2022		60,6	8,2	1,1	
Fordelingsnøgle mellem Sundhed og Regional udvikling		98,1%		1,9%	

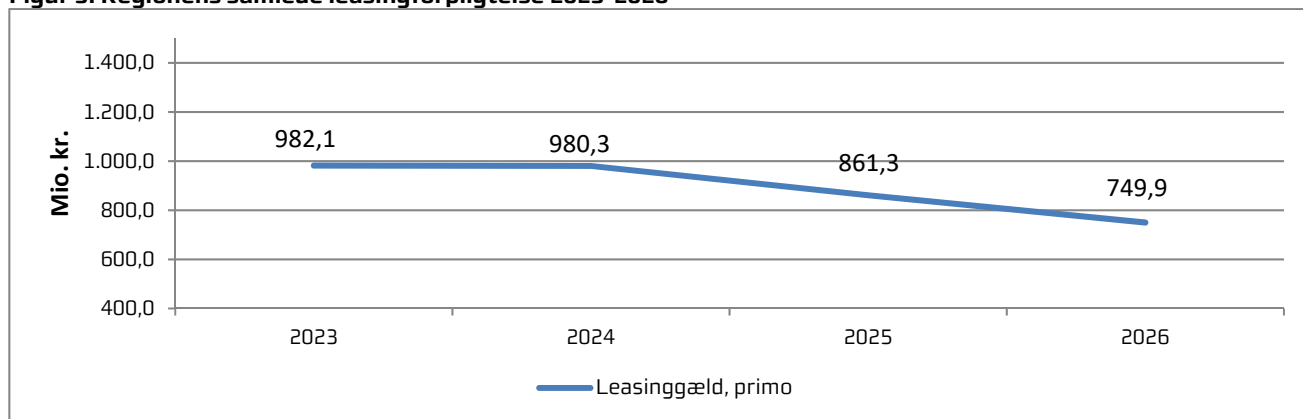
(1) Fordelingsnøglen er beregnet i forhold til områdernes andel af driftsresultatet før finansiering, men er korrigeret for de budgetterede renteudgifter på gælden til kvalitetsfundsprojekterne, som går forlods til sundhedsområdet.

Nettorenteudgifterne på 70,0 mio. kr. vil blive finansieret med 8,2 mio. kr. fra socialområdet, 1,1 mio. kr. fra det regionale udviklingsområde og 60,6 mio. kr. fra sundhedsområdet.

3 Leasingforpligtelse

Region Midtjylland forventer ved indgangen til 2023 at have en leasingforpligtelse på 982,1 mio. kr., der i løbet af 2023 falder til 980,3 mio. kr. Herefter vil leasinggælden løbende blive konsolideret gennem ordinære afdrag og være på 749,9 mio. kr., ved indgangen til 2026 jf. figur 3.

Figur 3. Regionens samlede leasingforpligtelse 2023-2026

Region Midtjyllands leasingforpligtelse består dels af centrale leasingaftaler, hvor de årlige driftsydelser bliver betalt af centrale midler, og dels af decentrale aftaler, hvor ydelserne bliver finansieret af de enkelte driftsenheder. Herudover er der en leasingforpligtelse til det nye Forum i Skejby, som er etableret som et OPS og finansieret gennem Kommuneleasing. Leasingydelsen hertil bliver betalt via den centrale leasingpulje.

Ved indgangen til 2023 forventes regionens leasingforpligtelse at udgøre 982,1 mio. kr. fordelt med central leasing for 338,7 mio. kr., decentral leasing for 523,4 mio. kr. og leasing af OPS-projekter for 120,0 mio. kr., jf. tabel 6.

Tabel 6. Planlagte investeringer med leasingfinansiering i perioden 2023-2026

Mio. kr., 2021- Pris- og lønniveau	Budget 2023	Budgetoverslagsår		
		2024	2025	2026
Central leasing, primo	338,7	359,2	292,7	234,4
Decentral leasing, primo	523,4	506,4	459,2	411,5
OPS-projekter, primo	120,0	114,7	109,4	104,1
Leasingforpligtelse i alt, primo	982,1	980,3	861,3	749,9
Afdrag på central leasing	62,5	66,5	58,4	52,6
Afdrag på decentral leasing	44,1	47,2	47,7	41,5
Afdrag på OPS-projekter	5,3	5,3	5,3	5,3
Afdrag i alt	111,8	119,0	111,4	99,4
Nye investeringer med central leasing	83,0	0,0	0,0	0,0
Nye investeringer med decentral leasing	27,1	0,0	0,0	0,0
Nye investeringer i OPS-projekter	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny leasing i alt	110,1	0,0	0,0	0,0
Leasingforpligtelse i alt, ultimo	980,3	861,3	749,9	650,6

I budget 2023 er det forudsat, at der bliver betalt afdrag for 111,8 mio. kr. på de eksisterende leasingaftaler, mens der bliver optaget ny leasing for i alt 27,1 mio. kr. Det nye leasingoptag i 2023 består af en decentral leasingramme på 27,1 mio. kr., til energibesparende udstyr til Regionshospitalet Horsens. Det forventes at den samlede leasingforpligtelse falder til 980,3 mio. kr. ved indgangen til 2024.

Fra 2024 og frem forventes de samlede leasingafdrag at være faldende. I 2026 forventes de samlede leasingafdrag at være faldet til 99,4 mio. kr. Samtidig er niveauet for planlagte investeringer faldende, da der forventes samlede nye leasingfinansierede investeringer i 2023-2026 for 110,1 mio. kr. Den samlede leasingforpligtelse falder derfor forventeligt til 650,6 mio. kr. ved udgangen af 2026. Tabel 7 viser hvilke projekter, som er forudsat leasingfinansieret i perioden 2022-2026.

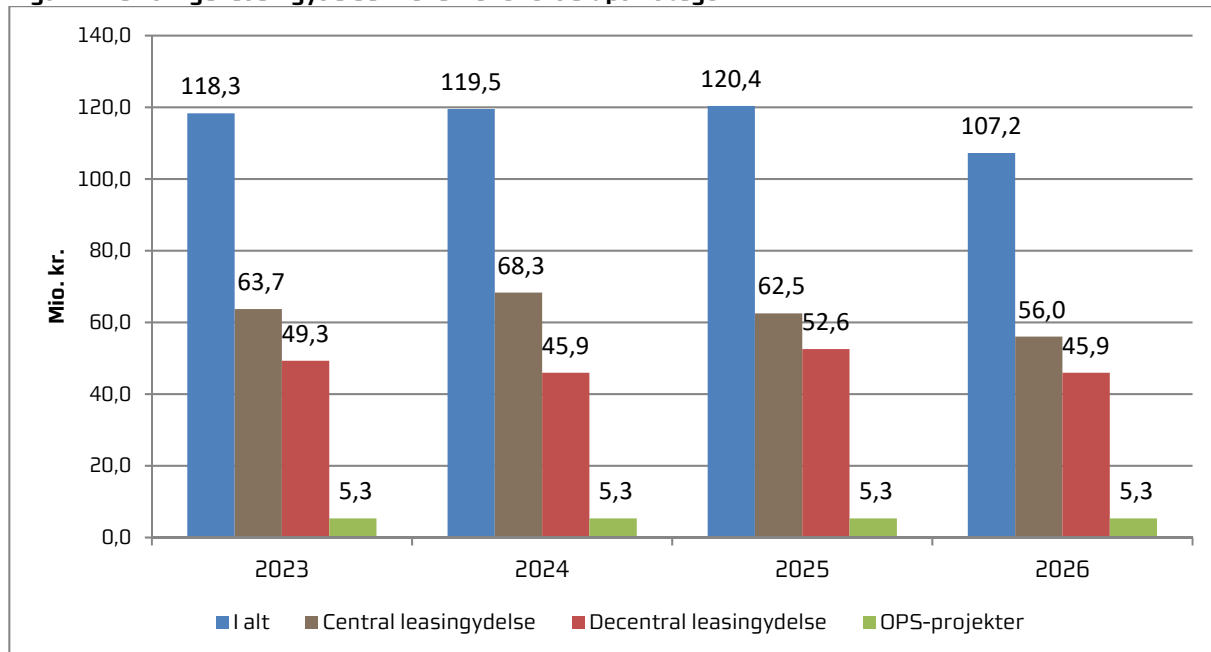
Tabel 7. Forventede anskaffelser, som bliver leasingfinansieret i perioden 2021-2026

Mio. kr.	Forventet regnskab	Budget	Budgetoverslagsår			I alt
	2022	2023	2024	2025	2026	
Forventede anskaffelser vedr. centrale leasingaftaler i henhold til investeringsplanen (1)						
Medicoteknisk udstyr 2015-2022	144,6	83,0				227,6
IT-reinvesteringer 2015-2018	8,2					8,2
Inventar reinvesteringer AUH	11,2					11,2
AUH Flytteudgifter	46,7					46,7
Nyt Hospitalsvaskeri	60,0					60,0
Udstyr til Hospitalsapoteket	60,1					60,1
Udstyr til forum	7,9					7,9
<i>Forventede anskaffelser via central leasing</i>	<i>338,7</i>	<i>83,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>421,7</i>
Forventede anskaffelser vedr. decentrale leasingaftaler						0,0
Ventilationsudstyr på Aarhus Universitetshospital	46,7					46,7
Energibesparende udstyr Regionshospitalet Randers	62,6					62,6
Energibesparende udstyr Hospitalsenhed Midt	136,8					136,8
Energibesparende udstyr Regionshospitalet Horsens	71,4	27,1				98,5
Center for Partikelterapi 2017-2019	50,1					50,1
Rulleborde til centrallager	8,6					8,6
Energibesparende projekter Regionshospitalet Randers	8,1					8,1
Nyt Centralkøkken i Skejby	75,9					75,9
Udstyr til udrykningskøretøjer	5,3					5,3
Minicyklotron Gødstrup	9,8					9,8
Defibrilatorer til Præhospitalet	16,4					16,4
Ambulancer II	22,0					22,0
Udstyr til ambulancer II	8,1					8,1
Øvrig decentral leasing	1,6					1,6
<i>Forventede anskaffelser via decentral leasing</i>	<i>523,4</i>	<i>27,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>550,5</i>
Forventede anskaffelser vedr. OPS-aftaler						0,0
Leasingfinansiering af Forum	120,0					120,0
<i>Forventede anskaffelser via OPS-aftaler</i>	<i>120,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>120,0</i>
Anskaffelser via leasing i alt	982,1	110,1	0,0	0,0	0,0	1.092,2

3.1 Leasingydelser

Region Midtjylland vil i 2023 have udgifter til leasingydelser for sammenlagt 118,3 mio. kr., hvoraf der er centrale leasingydelser for 63,7 mio. kr. og decentrale leasingydelser for 49,3 mio. kr., jf. figur 4.

Figur 4. Den årlige leasingydelse i 2023-2026 fordelt på kategori

Note: Leasingydelserne består både af renter og afdrag. De samlede leasingafdrag i 2023 er på 111,8 mio. kr., jf. tabel 6.

Regionens udgifter til leasing vil stige svagt frem til 2025, hvor de vil være på i alt 120,4 mio. kr. Herefter forventes de samlede leasingydelser at falde igen og vil i 2026 være på 107,2 mio. kr.

Ydelserne på central leasing forventes at stige fra 63,7 mio. kr. i 2023 til 68,3 mio. kr. i 2024. Herefter forventes de centrale leasingydelser at falde frem mod 2026, hvor der forventes centrale leasingydelser på 56,0 mio. kr.

De decentrale leasingudgifter vil i 2023 være på 49,3 mio. kr. og ligge nogenlunde stabilt frem til 2026, hvor de decentrale leasingudgifter forventes at være på 45,9 mio. kr. Derudover vil der fra 2022 være udgifter til leasingydelser til Forum på 5,3 mio. kr. årligt i 25 år.